

opusdei.org

Samtal med msgr Fernando Ocariz: ”Med Kristus kommer enheten inifrån”

På årsdagen av faderns val publicerar vi ett möte med studenter där han reflekterar över enhet som en gudomlig gåva och en väsentlig dimension av det kristna livet, hur det levs och bevaras i kyrkan och i Opus Dei.

2026-01-23

»En enad kyrka, ett tecken på enhet och gemenskap, som blir en surdeg för en försonad värld«. Med dessa ord uttryckte påven Leo XIV, under mässan som inledde hans petrinska ämbete, en önskan som på många sätt kommit att prägla hans pontifikat.

Åtta månader senare har vi sett honom stänga den heliga porten och avsluta hoppets heliga år. Under denna tid har enheten visat sig vara vad den verkligen är: inte ett abstrakt begrepp, utan en grundläggande del av kyrkan, samhället och av att vara människa, och därmed det som håller hoppets dörr öppen.

Denna artikel sammanfattar en föreläsning av monsignore Fernando Ocáriz, Opus Deis prelat, i dialog med teologi- och filosofistudenter från olika länder som bor i Rom. Utifrån frågorna – som bygger på deras egna

erfarenheter – utvecklas en konkret reflektion över enheten som en gåva, en gemensam uppgift och – för att använda ett uttryck av den helige Josemaría – som en dominerande lidelse.

***Härefter följer en
introduktion till
föreläsningen, följt av en
frågestund.***

Introduktion av prelaten msgr Fernando Ocáriz

Enheten i Verket är i grunden en del av enheten i Kyrkan. Den helige Josemaría påminde ofta om att Verket är en liten del av Kyrkan. Av

detta följer att de beståndsdelar som utgör enheten i Verket i huvudsak är desamma som upprätthåller enheten i Kyrkan.

Enhet är en av kyrkans grundläggande egenskaper, tillsammans med katolicitet, helighet och apostolicitet. Det är också en av de egenskaper som uttrycks mest tydligt i evangeliet, när Herren själv, med tanke på lärjungarna, ber: »Må alla vara ett, som du, Fader, är i mig och jag i dig.«^[1] Denna bön ger oss en mycket djup insikt i den kristna enheten.

I själva verket är den yttersta substansen i kyrkans enhet – och därmed också i enheten Jesu Kristi lärjungar emellan – ett deltagande i Guds egen enhet, som vi, i den mån vi begränsat kan förstå treenighetens mysterium, ser på ett särskilt sätt i den Helige Ande, eftersom det som

förenar är kärleken, och den Helige Ande är kärlek.

Därför når även de mest mänskliga beståndsdelar i kyrkans enhet – och i Verket – sitt sanna värde när de genomsyras av kärlek. Det handlar inte om att se dem enbart som organisatoriska delar, även om de också är det, utan om att erkänna att deras djupaste värde ligger i att de är ett uttryck för den kärlek som förenar.

Ur detta perspektiv har Verkets enhet, som en del av kyrkan, tre dimensioner, enligt en distinktion som den dåvarande professorn Joseph Ratzinger en gång använde när han talade om kyrkan: vad kyrkan är synligt, det hon är i grunden och hur hon verkar.

För det första är kyrkan synlig. Vad betyder det? Det betyder att den är ett folk, en samling människor, med en unik egenskap: det är ett folk som

består av många folk. Det första Petrusbrevet uttrycker detta med en mycket betydelsefull formulering när den talar om kyrkan som *populus acquisitionis*^[2], ett folk som Gud har förvärvat.

Sedan pingstdagen är den universella kyrkan en helhet: den är den synliga verkligheten av ett synligt folk, som är litet i början, men som från början är kallat till universalitet. Och det som ger detta folk, som mänskligt sett består av så olika folk, en synlig enhet är främst tre beståndsdelar: den gemensamma trosbekännelsen, det sakramentala livet och förekomsten av ett gemensamt överhuvud, påven i Rom. Samma tro som bekänns utåt, samma sakramentala liv – med sina olika riter och liturgier – och samma princip för universellt styre är de synliga beståndsdelar som möjliggör enheten mellan så olika folk och kulturer.

Den andra aspekten som Ratzinger kommenterade om Kyrkan är det hon är i grunden. Här kommer vi in i mysteriets hjärta. Kyrkan är Kristi kropp. Den helige Josemaría påminde oss kraftfullt om detta när han sa att *Kyrkan är Kristus närvarande bland oss*^[3].

Detta är kyrkans djupaste verklighet, som ger mening och verkan åt allt det synliga. Det handlar inte bara om att Kristus är närvarande och ger kraft inifrån, utan om att kyrkan som helhet verkligen är en kropp. Den mystiska kroppen är inte en metafor: den är en andlig verklighet, en sann förening av alla medlemmar med Jesus Kristus. Det är vad kyrkan är i grunden.

I detta sammanhang gav Joseph Ratzinger en välkänd och mycket kortfattad definition: Kyrkan är det folk som lever av Kristi kropp – han syftar på eukaristin –; det lever av

Kristi kropp och blir själv Kristi kropp i eukaristins firande. Det lever av Kristi kropp i eukaristin och blir Kristi kropp i eukaristin.

Vi går vidare till den tredje dimensionen från vilken vi kan betrakta kyrkans enhet. Om den första dimensionen hänvisade till att kyrkan på ett synligt sätt är ett folk bestående av människor, och den andra till att hon i sin djupaste verklighet är Kristi kropp, uttrycker den tredje att kyrkan, i sitt verk i världen, är det universella frälsningens sakrament^[4]. Det vill säga, kyrkans helgande kraft utspelar sig i förkunnelsen av evangeliet och i sakramenten, särskilt när den leder människor till bikten och eukaristin och därmed väcker deras apostoliska iver.

Kyrkans enhet – och inom den, verkets enhet – är i slutändan en gåva från Gud. Den är djupt

övernaturlig, även om den också tar sig mänskliga och organisatoriska uttryck. Och det är en gåva som ges till alla; därför är den också allas ansvar att vårda.

Frågor

- Enhet som en del av Opus Deis karisma
- Enheten som personlig gåva
- Att vara redskap för enhet i en kulturellt mångfaldig värld
- Läka sår och återuppbygga förtroendet
- Att leva den inre enheten i sammanhang utan fasta referenspunkter
- Kollegialitet som en rikedom
- Yttrandefrihet och omsorg om enhet

Om enhet är en gåva som tillhör hela Kyrkan, vad är det då i Opus Deis anda som gör att den levs och vårdas som en av dess dominerande lidelser?

Den enhet som råder inom Verket är i grunden densamma som inom Kyrkan, precis som i alla andra kyrkliga sammanhang. Men naturligtvis finns det inom Verket vissa aspekter som är specifika för dess anda och som präglar dess sätt att vara.

Det viktigaste är andlig enhet. Verket har en bestämd spiritualitet, och i den mån vi alla delar denna anda uppstår en djup enhet. Det handlar inte om enhetlighet, utan om ett gemensamt sätt att tänka och leva enligt denna anda, med stor frihet i

alla åsiktsfrågor. Den helige Josemaría talade om en liten gemensam nämnare – Opus Deis anda – med en mycket stor täljare. Enheten ges av denna gemensamma nämnare.

Denna anda »är lika gammal som evangeliet och lika ny som evangeliet«^[5]. Man ska alltså inte tro att det finns något i Verket som skiljer sig helt från det som är gemensamt för hela kyrkan. Snarare handlar det om att leva verkligheter som hör till kristendomens själva väsen.

Vilka är dessa aspekter? Om vi stannar upp vid några centrala punkter i Verkets anda, kan vi börja med mittpunkten och roten till det andliga livet: eukaristin. Den är hela Kyrkans mittpunkt, men i Verket lever man med en mycket tydlig medvetenhet om dess betydelse och med ett avgörande krav på daglig

trohet: att delta i den heliga mässan, vara eukaristiska själar, och till och med sträva efter – som den helige Josemaría säger – att vara mycket fokuserade på eukaristin med »våra tankar«^[6].

Om eukaristin är mittpunkten och roten, så är grunden för Opus Deis anda medvetenheten om att vi är Guds barn. Det är utan tvekan något som alla kristna har gemensamt, men i Verket intar det en särskilt central plats som grund för det andliga livet: att leva våra fromhetsövningar, vårt arbete och vardagen utifrån medvetandet om att vi är Guds barn.

Tillsammans med detta finns gångjärnet i Opus Deis anda: arbetets helgelse. Vi är alla kallade att bli heliga och att till många människor förkunna att det är möjligt att helga sitt arbete. Men i Verket är denna aspekt något mycket särpräglad och

centralt: det är den punkt kring vilken strävan efter helgelse och apostolat kretsar.

Således, med alla gemensamma beståndsdelar i kyrkans enhet, finns det i Verket dessa egna drag som gör oss till ett i den mån vi lever enligt samma anda: Eukaristin som mittpunkt och rot, gudomligt barnskap som grund och arbetets helgelse som gångjärn.

.....

Fader, om enhet är en gåva från Gud som vi ber om för hela Kyrkan och för Verket, kan vi då också be om den som en personlig gåva, för var och en av oss?

Ja, självklart. Enheten är en gåva från Gud till varje människa, just för

att den ökar vår längtan efter enhet och sedan, med hans nåd, ger oss styrkan att främja enheten genom kärlek och tillgivenhet.

Enhet är alltså en förutsättning för effektivitet på alla nivåer. Den helige Josemaría uttryckte detta särskilt tydligt i ett av sina brev från 1931: »Gud räknar med våra svagheter, med vår svaghet och med andras svaghet. Men han räknar också med allas styrka, om kärleken förenar oss.«^[7] Enheten ger styrka, om kärleken förenar oss. Och det som verkligen förenar är kärleken.

Här är det viktigt att skilja mellan tillgivenhet och rena känslor. Äkta tillgivenhet, äkta kärlek, visar sig framför allt i handlingar: i hängivenhet, engagemang och intresse för andra. Ofta åtföljs denna kärlek av känslsam tillgivenhet, men ibland inte. Men när det finns äkta kärlek, finns det också enighet.

I grund och botten har det personliga mycket att göra med enhet. Det är också en källa till apostolisk iver, eftersom det får oss att se andras apostoliska uppdrag som vårt eget. Det ger energi och drivkraft, även när vår egen verksamhet är mer begränsad eller har mindre handlingsutrymme. Det som andra gör är också vårt, och den medvetenheten ger styrka och fruktbarhet.

Verket närmar sig sitt hundraårsjubileum och dess budskap har nått människor från olika generationer, kulturer och platser i världen. Hur kan vi idag vara redskap för enhet och axla det ansvaret mitt i vår tids kulturella förändringar och omständigheter?

Å ena sidan kan vi ofta meditera över enheten och verkligen be Herren om den, så att han ger oss konkret vägledning om hur vi ska leva den där vi befinner oss.

Det finns många faktorer som bidrar till detta, men en mycket viktig är att förstå att enheten i Verket är samma enhet som finns i en familj. Man kan inte tala om eller förstå enheten i Verket utan att tänka på en familjs enhet. Det är något mycket

karaktäristiskt och väsentligt för Verkets anda.

En enhet som alltid yttrar sig som en direkt förbindelse med vår helige grundare. Den helige Josemaría fortsätter att vara vår fader från himlen, genom sina skrifter, genom sin anda, genom det han har lämnat oss i arv och genom det vi vet om hans liv. En del av det personliga ansvaret för att vårda enheten består också i att, där vi befinner oss, bidra till att vår faders gestalt förblir levande: genom att be om hans förbön när vi behöver något, genom att hålla hans minne levande och genom att försöka handla enligt hans anda. Det är vad påven Paulus VI sade till den salige Álvaro del Portillo: »När du måste göra något, tänk på hur grundaren skulle ha gjort det.« Don Álvaro tackade honom varmt, det gjorde honom mycket glad, för han hade redan gjort så från första början.

Föreningen med den helige Josemaría är en mycket viktig del av enheten i Verket.

Utöver allt detta finns också barnskapet till Fadern, vem det än må vara för tillfället: ett barnskap som ger hela Verket, de två sektionerna, en verklig enhet, alltid grundad på det mest grundläggande, nämligen enheten i andan.

.....

Fader, ibland kan missförstånd eller sår från det förflutna bli hinder för att leva enheten. Hur kan vi återuppbygga förtroendet när det har funnits smärta eller bitterhet?

I dessa fall är det viktigaste att hjälpa människor att tänka på Herrens

inställning: Gud älskar varje människa oändligt mycket, mycket mer än vi någonsin kan älska. Att återvända till denna djupa sanning förändrar vårt sätt att förhålla oss till andra och hjälper oss, särskilt när det finns rester av bitterhet eller missnöje från det förflutna eller nutiden, att tänka på att Gud älskar den personen oändligt mycket.

Den helige Paulus uttrycker detta kraftfullt i brevet till efesierna, i en text som vi känner väl: »Jag uppmanar er alltså, jag som är fånge för Herrens skull, [...] att sträva efter att med friden som band bevara den andliga enheten: en enda kropp och en enda ande, liksom ni en gång kallades till ett och samma hopp , nämligen det som hör till er kallelse«^[8]. Här framträder redan mycket konkreta aspekter: enhet med fredens band.

Sprida frid. Den helige Josemaría uppmuntrade oss ofta att så frid och glädje. Redan som ung skrev han med förundran i sina andliga anteckningar: *Jag tror att Herren har gett min själ en ytterligare egenskap: frid, att ha frid och sprida frid.*

Och vilken fred är detta? Jesus Kristus själv. *Ipse est pax nostra*, »Han är vår fred«^[9]. Därför är allt arbete för att bevara enheten nödvändigtvis ett arbete för att förena oss med Jesus Kristus. Som Paulus säger: »Med fredens band, som en enda kropp och en enda Ande«^[10]. Det är den Helige Ande – med kärlekens gåva – som förenar. Tron förenar utan tvekan, men mer radikalt är det kärleken som förenar, och den Helige Ande är Guds oändliga kärlek.

Vi lever i en tid präglad av splittring och individualism, i samhället, i politiken, i institutionerna och till och med i familjen. Hur kan vi leva enheten på ett äkta sätt, som inte bara är något ytligt utan som kommer inifrån var och en av oss, när det saknas förebilder?

Den helige Josemaría talade om att vara redskap för enhet: människor som skapar, försvarar och vårdar enheten. För att leva detta är den viktigaste förebilden alltid Jesus Kristus.

På vilket sätt kan lidelsen, längtan och strävan efter enheten prägla våra liv? När den genomsyrar våra tankar och känslor och därmed spontant påverkar vårt sätt att leva. Det är då det som tillhör andra också

blir vårt: deras inre liv, deras arbete, deras hälsa, deras sjukdom, alltid på det sätt som är lämpligt i varje enskilt fall. Vi vill be för dem, underlätta deras väg, glädjas åt deras framgångar. Allt som tillhör andra är vårt. Det är enhet.

Enhet innebär också att lida med den som lider, och det visar sig på ett mycket konkret sätt i inställningen till andras brister eller begränsningar.

När önskan om enhet dominerar uppstår blir man dessutom på ett naturligt sätt särskild uppmärksam på att främja det som förenar och undvika – och i vissa fall till och med avvisa – det som, även om det bara är i liten utsträckning, kan leda till splittring.

Fader, ibland kan det kännas som om det går långsammare att arbeta och fatta beslut tillsammans än att göra det individuellt. I Verket är kollegialitet ett vanligt sätt att arbeta. Hur kan vi förstå och uppleva det som en rikedom och inte som ett hinder?

Inom Verkets organisation är kollegialitet en mycket viktig aspekt av enheten: den måste levandegöras på alla nivåer, både i ledningen och i de apostoliska verksamheterna. Den är ett väsentligt uttryck för klokhet, eftersom den förhindrar att någon styr ensam utan att ta hänsyn till andras åsikter. Den helige Josemaría införde det – med Guds hjälp – redan från början och ville att det skulle vara så i hela Verket.

Han påminde om detta med stort eftertryck i ett av sina brev. »Jag har upprepat – det är en text som ni redan känner till – vid otaliga tillfällen, och jag kommer att upprepa det många gånger till under mitt liv, att jag kräver att Verket, på alla nivåer, ska ha ett kollegialt styre så tyranni undviks.«^[11]

Det finns en risk att man hamnar i ensidiga arbetsmetoder bara för att man har bråttom: man tror att det är brådskande och att man inte behöver vänta på andra och ta hänsyn till deras åsikter. Den helige Josemaría brukade säga att *brådskande saker kan vänta, och mycket brådskande saker måste vänta*. Inte för att man vill slösa tid, utan för att man vill utreda dem som planerat. Detta tillvägagångssätt garanterar effektivitet och lugn.

Att fatta beslut på egen hand kan till och med skapa oro, särskilt när

frågorna är komplexa. Att istället ta del av andras synpunkter hjälper oss att se saker och ting ur ett bättre perspektiv. Detta gäller även när någon har mer erfarenhet eller kunskap om ett visst ämne.

Erfarenheten visar att en person som har mindre kunskap kan bidra med en insikt, en lösning eller en nyans som en annan person har missat.

Därför är det värt att lägga ner mer tid på kollegialitet. Det är ett pris som är värt att betala, eftersom det man uppnår har ett mycket stort värde. Det är inte bara ett system för att få saker gjorda, utan framför allt en anda: övertygelsen om att vi alla behöver andras insikter. Och detta måste levandegöras på alla nivåer.

Det finns en oro som ofta uppstår hos mig: ibland kan vi tveka att säga vad vi tycker av rädsla för att inte vara överens eller för att skapa splittring. Hur kan vi hitta balansen mellan friheten att uttrycka vår egen åsikt och omsorgen om enheten, med vetskapen om att vi inte alltid kommer att vara överens om allt?

En annan aspekt av denna dominerande lidelse för enhet leder nödvändigtvis till att man värdesätter mångfald. Det kan verka motsägelsefullt, men det är det inte. Enhet handlar inte om att alla ska tänka likadant, utan om att älska andra som de är och hitta gemensamma nämnare där. I den meningen går förståelse hand i hand med det som redan sagts: allt som

tillhör andra är också vårt. Och det hjälper oss att undvika en kritisk inställning.

För att leva så måste man först medvetet bestämma sig för det: förstå att en viktig del av enheten är att acceptera andras åsikter. Men det innebär också att man inte ska vara rädd för att säga vad man tycker. Alltid med försiktighet, förstås. Det handlar inte om att säga vad som helst, när som helst eller på vilket sätt som helst. Men i lämpliga sammanhang – till exempel vid ett möte eller i ett samtal – är det bra att uttrycka sin egen åsikt, även om man tror att man kommer att vara i minoritet. Det handlar inte om att påtvinga andra sina egna idéer, utan om att enkelt säga vad man verkligen tycker. Det bryter inte upp enheten, utan bygger broar till den

Jag minns att för många år sedan, när jag utnämndes till rådgivare i

troskongregationen, besökte jag filosofen Cornelio Fabro – jag träffade honom ganska ofta – som också hade varit rådgivare i många år. Han sa med eftertryck: *Jag ger dig ett enda råd utifrån min erfarenhet: säg alltid vad du tycker på mötena, även om du ser att alla andra tycker tvärtom. Gör alltid så. Jag ger er samma råd.*

Att vårda enheten innebär dessutom, på ett mycket direkt och synligt sätt, att vårda det kristna broderskapet. Detta innebär en ständig strävan efter att ena, undvika att bilda grupper inom Verket, behandla alla lika och uppmuntra ett uppriktigt intresse för varandras liv. Den helige Josemaría var mycket entusiastisk över denna attityd hos människor som verkar för enhet.

Vi ska inte förvånas över olikheter i karaktär, intressen eller svårigheter att knyta mänskliga kontakter som

uppstår på grund av dessa
karaktärsskillnader. Den helige
Josemaría skrev i ett av sina brev:
»Ni måste också ständigt praktisera
ett broderskap som står över all
naturlig sympati eller antipati, och
älska varandra som sanna bröder,
med det umgänge och förståelse som
kännetecknar en väl sammansvetsad
familj.«^[12] Det är vackra men
samtidigt krävande ord, och det är
upp till oss att leva efter dem och
förmedla dem vidare.

Avslutningsvis vill jag påminna om
en text som vi känner väl, men som
alltid ger mycket att fundera över.
Den är hämtad från ett brev från den
helige Josemaría, skrivet 1957: »I
tabernaklet i Generalrådets kapell
har jag låtit sätta upp dessa ord:
Consummati in unum. Alla är vi ett
med Jesus Kristus. Må vi, som är i
Guds smedja, alltid bevara denna
underbara enhet i hjärna, vilja och
hjärta. Och må vår Moder, genom

vilken alla nådegåvor kommer till oss människor, denna underbara och fruktbara kanal, ge oss klarhet, kärlek och styrka genom enheten.«

Detta är inte bara ett fromt slut på ett föredrag. Det är en from slutsats, ja, men också en djupt logisk sådan. Den leder oss naturligt till att be för enhet. Faktum är att vi ber för den varje dag. Och det är bra att göra det med en tacksam och optimistisk själ, för vi ber för något som redan finns: för att det ska bestå, för att vi ska veta hur vi ska ta vara på det och för att tacka Gud för enheten i Verket, som är en mycket stor gåva.

Kanske är vi så vana vid enheten att vi riskerar att inte uppskatta den tillräckligt. Därför är det värt att be om nåden att uppskatta den än mer, att vara mer tacksam för den och att ta bättre hand om den: inte som en abstrakt idé, utan i verkliga gester,

beslut och attityder, där enheten blir en verklig lidelse.

[1] Joh 17:21.

[2] 1 Pet 2:9.

[3] S:t Josemaría, *När Kristus går förbi*, nr. 131.

[4] Om denna trefaldiga dimension av Kyrkan, jfr *Lumen Gentium*.

[5] S:t Josemaría, *Brev (II)*, Brev 6, nr 31.

[6] S:t Josemaría, *Smedjan*, nr 268 och 835; *När Kristus går förbi*, om eukaristin.

[7] S:t Josemaría, *Brev (I)*, Brev 2, nr 56.

[8] Ef 4:1-4.

^[9] Ef 2:14.

^[10] Ef 4:3-4.

^[11] S:t Josemaría, *Brev 24/12 1951*, nr. 5.

^[12] S:t Josemaría, *Brev (I)*, brev nr 2.

.....

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://opusdei.org/sv-se/article/
samtal-med-msgr-fernando-ocariz-med-
kristus-kommer-enheten-inifran/](https://opusdei.org/sv-se/article/samtal-med-msgr-fernando-ocariz-med-kristus-kommer-enheten-inifran/)
(2026-03-19)